

DECIZIE

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Noer Trade” și Societatea cu Răspundere Limitată „Invabroker” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alistar Securitate” cu privire la repararea prejudiciului material și restituirea economiei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La data de 06 februarie 2017, SRL „Noer Trade” și SRL „Invabroker”, reprezentate de avocatul stagiar Sergiu Capbătut, s-au adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Alistar Securitate” solicitând încasarea prejudiciului material cauzat, economiile realizate și veniturile ratate în mărime de 36461,40 de lei, cheltuielile suportate în legătură cu întocmirea actului de constatare de către executorul judecătoresc în mărime de 1400 de lei și cheltuielile de judecată, constituite din taxa de stat în mărime de 1335,84 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei civile, la 28 iunie 2017 SRL „Noer Trade” și SRL „Invabroker”, reprezentate de avocatul stagiar Capbătut Sergiu, au depus cerere de concretizare a pretențiilor prin care, suplimentar, au solicitat încasarea din contul SRL „Alistar Securitate” în beneficiul SRL „Invabroker” a dobânzii de întârziere în mărime de 7742,21 de lei și a cheltuielilor de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de concretizare în mărime de 232,27 de lei, în total suma de 7974,48 de lei.

Prin hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Noer Trade” și SRL „Invabroker”; s-a încasat din contul SRL „Alistar Securitate”, în proces de insolvență, în beneficiul SRL „Invabroker” suma de 36461,40 de lei cu titlu de

beneficiu ratat, suma de 1400 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 1093,84 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat; în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 01 august 2018 SRL "Alistar Securitate", în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL "Alistar Securitate", în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului, acordându-i apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 820,38 de lei, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă

Prin încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La 26 februarie 2019 SRL „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, a declarat recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate și admiterea cerințelor recurentului privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru examinarea cererii de apel, restituirea cauzei spre judecare în fond în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că încheierea contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei nu a luat în considerare că apelantul nu a participat la judecarea pricinii, iar prima instanță nu a remis în adresa apelantului hotărârea motivată. La fel, instanța de apel nu a luat în calcul nici faptul că SRL „Alistar Securitate” este în imposibilitate de a achita taxa de stat, din motiv că conturile întreprinderii sunt sechestrate. În contextul dat, recurentul a menționat că, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

De asemenea, recurentul a opinat că i s-a încălcat dreptul la un recurs efectiv și dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 31 ianuarie 2019, iar SRL „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru a declarat recurs la 26 februarie 2019.

Colegiul reține că, deoarece la materialele cauzei lipsesc date despre recepționarea de către recurent a încheierii contestate, însă luând în considerare argumentul recurentului precum că cu încheierea instanței de apel din 31 ianuarie 2019 a luat cunoștință la 12 februarie 2019, recursul se consideră a fi declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Colegiul relevă că în data de 01 august 2018, SRL ”Alistar Securitate”, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În conformitate cu art. 365 alin.(1), (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL ”Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului, acordându-i apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 820,38 de lei; în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Aici, Colegiul precizează că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost adusă la cunoștința atât a apelantului, cât și a avocatului acestuia, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție, ce atestă că aceștia au luat cunoștință de încheierea instanței de apel din 20 decembrie 2018 la 18 ianuarie 2019 (f.d. 225, 226).

Prin încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, conform încheierii din 20 decembrie 2018; s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul menționează că alegațiile recurentului se axează pe faptul nu a participat la judecarea pricinii în instanța de fond, iar prima instanță nu a remis în adresa apelantului hotărârea motivată, or, materialele cauzei denotă contrariul și anume administratorul insolvenței SRL „Alistar Securitate” – Ispas Iurie, a împuternicit avocatul Alexandru Stanțieru de a reprezenta interesele societății în instanțele de judecată în baza mandatului seria MA 0273950 din 07 noiembrie 2017, care a și participat la ședințele de judecată stabilite de către prima instanță întru soluționarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Noer Trade” și SRL „Invabroker”, drept dovadă servind recipisele anexate la dosar. (f.d. 136, 154, 156, 157, 205)

Cu referire la nerecepționarea de către recurent a hotărârii motivate a primei instanțe, Colegiul menționează că argumentele aduse în sensul dat sunt neîntemeiate și nu pot constitui temei de casare a încheierii contestate, deoarece atât recurentul, cât și reprezentantul său – avocatul Alexandru Stanțieru recepționând încheierea de a nu dat curs cererii de apel, urmau să depună diligență și să întreprindă măsuri în vederea luării de cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, în condițiile când nu au recepționat actul de dispoziție emis de către instanța de fond în termenul stabilit de legislația procesuală.

În alta ordine de idei, faptul că apelantul/recurent nu și-a valorificat drepturile sale în termen, inclusiv de a primi copia hotărârii motivate, nu poate fi pus doar pe seama obligației instanței de judecată, or, prima instanță și-a executat această obligație prin expedierea hotărârii redactate integral, conform scrisorii de însoțire (f.d. 214).

În conformitate cu art. 236 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: a) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest

lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel; c) hotărârea judecătorească urmează să fie recunoscută și executată pe teritoriul altui stat.

În atare circumstanțe, apelantul nu a fost lipsit de dreptul de a verifica la expirarea termenului prevăzut de art. 236 alin.(5) lit. b) Cod de procedură civilă, după înregistrarea cererii de apel nemotivată, care este soarta dosarului și dacă a fost redactată hotărârea motivată de către prima instanță.

De altfel, diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, ipoteză reținută și de instanța de apel.

Mai mult ca atât, apelantul înregistrând cererea de apel nemotivată și cunoscând cerințele art. 364-365 Cod de procedură civilă, în condițiile în care nu le-a îndeplinit, nu poate pune pe seama instanței rolul său pasiv în realizarea drepturilor sale.

În atare circumstanțe, decade argumentul recurentului precum că a fost lipsit de dreptul de se conforma indicațiilor instanței de apel menționate în încheierea din 20 decembrie 2018 în vederea prezentării apelului motivat, întrucât nu a recepționat hotărârea integrală a instanței de fond.

Cu referire la argumentul recurentului vis-a-vis de nejustificarea poziției instanței de apel privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și impunerea apelantului de a prezenta dovada achitării plății taxei de stat în sumă de 820,38 de lei, Colegiul reține următoarele.

În cererea de apel, SRL „Alistar Securitate”, reprezentat de avocatul Alexandru Stanțieru, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că la moment starea financiară este foarte grea, societatea se află în proces de insolvabilitate.

În conformitate cu art.85 alin.(4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Analizând argumentele apelantului în raport cu circumstanțele cauzei și probele anexate întru justificarea imposibilității achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel de către SRL „Alistar Securitate”, Colegiul consideră că instanța de apel just a menționat faptul că pentru a fi scutit de la plata taxei de stat, apelantul urmează să prezinte instanței de judecată probe pertinente și admisibile în măsura în care să confirme că situația sa materială este precară și nu-i permite acumularea surselor financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat.

Colegiul notează că apelantul nici la cererea de apel și nici la cererea de recurs nu a anexat anumite probe ce ar confirma lipsa mijloacelor financiare suficiente sau imposibilitatea utilizării acestor surse financiare în vederea achitării plății taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că lipsa probelor care ar confirma și justifica situația materială dificilă a societății apelante la depunerea cererii de apel, nu poate servi drept temei pentru a beneficia de drepturile prevăzute de dispozițiile art. 85 Cod de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul menționează ca fiind justificată și poziția instanței de apel referitor la respingerea argumentului apelantului precum că întreprinderea se află în proces de insolvență.

Sub acest aspect, Colegiul reține că la materialele dosarului este anexată hotărârea din 18 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a confirmat Planul procedurii de restructurare, s-a dispus aplicarea planului procedurii de restructurare față de SRL „Alistar Securitate”, fiind încetată procedura de restructurare față de debitorul SRL „Alistar Securitate”, cu repunerea organelor de conducere a debitorului în dreptul de administrare a societății și a masei debitoare, sub supravegherea administratorului insolvenței Ispas Iurie.

Așadar, Colegiul precizează că conform art. 2 al Legii insolvenței, procedură de restructurare este una dintre procedurile procesului de insolvență care se aplică debitorului și care presupune întocmirea, aprobarea, implementarea și respectarea unui plan complex de măsuri în vederea remedierii financiare și economice a debitorului și achitării datoriilor acestuia conform programului de plată a creanțelor.

Drept urmare, Colegiul indică că aflarea apelantului - recurent în procedura de restructurare nu presupune și imposibilitatea acestuia de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Mai mult ca atât, de către apelant nu au fost prezentate probe care ar justifica situația soldurilor curente la conturile întreprinderii.

Cumulând circumstanțele expuse și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către SRL „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, în recurs privind situația financiară precară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că sunt pur declarative și lipsite de suport juridic.

Or, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

De altfel, nu poate fi invocat încălcarea dreptului la apărare, dreptul al proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv, în condițiile când însăși apelantul nu a respectat drepturile sale procedurale și a eludat îndeplinirea actelor de procedură conform normelor de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale.

În aceste circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată și conformă prevederilor legale soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, deoarece părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii instanței de apel din 31 ianuarie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alistar Securitate”, în procedura planului, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru.

Se menține încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Noer Trade” și Societatea cu Răspundere Limitată „Invabroker” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alistar Securitate” cu privire la repararea prejudiciului material și restituirea economiei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh